

V. SEMNAL

ANUL INTERNAȚIONAL AL FAMILIEI, 2014

Departamentul pentru Afaceri Economice și Sociale a Organizației Națiunilor Unite (ONU) în colaborare cu Parlamentul European, Comisia Europeană și Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (OECD) au stabilit principalele direcții ale strategiei politicii de familie pentru anul 2014, odată cu cea de a 20-a aniversare a Anului Internațional al Familiei. Cu ocazia Zilei Internaționale a Familiei care se aniversează în fiecare an pe data de 15 mai, COFACE, Confederația Organizațiilor Familiale din Uniunea Europeană, care au peste 50 de organizații cu statut de membru din mai multe state europene, au solicitat ca anul 2014 să fie nominalizat ca „Anul European pentru Reconcilierea Vieții Profesionale cu Viața de Familie”.

Studiile și rapoartele realizate în cadrul UE au evidențiat că statele membre se confruntă cu un nivel ridicat al șomajului, cu o rată de natalitate scăzută și cu o performanță economică slabă. Toate acestea impun o combinație adecvată a politicilor familiale, sociale și de egalitate de șanse, care să răspundă acestor probleme atât la nivelul UE cât și la nivelul statelor membre și care să aibă un rol important în găsirea unor soluții viabile și durabile.

Cu această ocazie Institutul Român pentru Drepturile Omului, în colaborare cu Asociația Family Forum și Asociația pentru Națiunile Unite din România (ANUROM) a organizat în zilele de 16 și 17 ianuarie 2014 o Conferință cu tema „Oportunități și obstacole în atingerea obiectivelor reconcilierii vieții de familie cu cea profesională”, în cadrul căreia s-a evidențiat faptul că din inițiativa Institutului Român pentru Drepturile Omului din 1994, ziua de 15 mai este și Ziua Familiei Române. Cu același prilej s-au prezentat realizările Planului de Acțiune din 1994 atât la nivel național cât și internațional.

În cadrul Conferinței s-a evidențiat importanța încurajării în continuare a legislației în domeniul familiei, revizuirea ei în noua Constituție care se va elabora, având în vedere că reformarea legislației deja s-a făcut în noile Coduri de procedură civilă și penală.

Institutul Român pentru drepturile Omului își propune promovarea și consolidarea politicilor

de sprijinire a familiei, precum și intensificarea activităților în domeniul cercetării pentru a-și aduce contribuția și sprijinul în vederea elaborării de către guvern a unor politici publice privind familia, care sunt nu numai de importanță națională dar și globală în contextul agendei de dezvoltare post-2015 și al celei de a 20-a aniversări a Anului Internațional al Familiei. Inspirându-se din îndrumările ONU pe această temă, IRDO recunoaște importanța pe care activitățile sale de formare, cercetare, cooperare cu guvernul și societatea civilă precum și de organizare a unor campanii de conștientizare a opiniei publice o pot avea în sprijinirea elaborării și a implementării de către guvern a unor politici naționale axate pe binele familiei în special în domeniul combaterii sărăciei, al ocupării pieței muncii și a obținerii unui loc de muncă decent, precum și în ceea ce privește bunăstarea familiei, echilibrul dintre viața profesională și viața de familie, integrarea socială și solidaritatea între generații.

Politicile de sprijinire a familiilor sunt esențiale în combaterea și în prevenirea sărăciei și a excluziunii sociale și sunt fundamentale pentru a preveni marginalizarea familiilor. O preocupare centrală în această privință este aceea de a elabora și pune în aplicare o legislație națională care să corespundă standardelor fixate în instrumentele internaționale existente.

În dezbaterile care au avut loc pe marginea lucrărilor s-a evidențiat rolul politicilor de reconciliere care permit femeilor să creeze un echilibru între activitatea profesională și viața de familie care sunt esențiale pentru a răspunde nevoilor familiale și a celor legate de egalitatea de gen.

Unul din obiectivele strategiei EU 2020 îl reprezintă reducerea sărăciei. Oferind femeilor posibilitatea de a reconcilia viața profesională cu viața de familie, se asigură o participare mai mare a femeilor pe piața forței de muncă și în procesul decizional având un efect pozitiv nu doar asupra ratei natalității, ci și asupra economiei în ansamblu.

Conferința a avut în vedere discutarea programelor și politicilor naționale, dar și europene asupra reconcilierii vieții familiale cu

cea profesională, promovarea celor mai bune practici în domeniu.

S-a prezentat din inițiativa organizatorilor conferinței un proiect de program al activităților consacrate acestei aniversări ce urmează a se desfășura până la data de 15 mai 2014.

La eveniment au fost invitați să participe

reprezentanți ai Parlamentului, ai Guvernului ai instituțiilor de învățământ superior, ai cultelor și reprezentanți ai unor instituții și ONG-uri de drepturile omului internaționale.

Petru Emanuel Zlătescu

ROLUL PARLAMENTELOR NAȚIONALE ÎN ACTIVITATEA CONSILIULUI DREPTURILOR OMULUI AL NAȚIUNILOR UNITE

În perioada 17-18 februarie 2014, a avut loc seminarul regional cu tema „Transpunerea angajamentelor internaționale privind drepturile omului în realitățile naționale: contribuția parlamentelor la activitatea Consiliului Drepturilor Omului al Națiunilor Unite”, organizat, la inițiativa Comisiei pentru politică externă a Camerei Deputaților, de Camera Deputaților în cooperare cu Uniunea Interparlamentară.

Seminarul a avut loc la București, în contextul în care România a susținut constant, adoptarea unui cadru de cooperare între parlamentele naționale și Consiliul Drepturilor Omului al Națiunilor Unite (CDO). Aspect concretizat prin adoptarea, la 21 martie 2013, a Rezoluției privind contribuția parlamentelor naționale la activitatea CDO și la mecanismul său de Evaluare Periodică Universală.

În deschiderea lucrărilor au luat cuvântul domnul László Borbély, Președintele Comisiei de politică externă și domnul Anders B. Johnsson, Secretarul general al Uniunii Interparlamentare, care au apreciat că domeniul drepturilor omului adeseori implică discuții și decizii politice ferme, parlamentarii fiind cei care pot promova dezbateri publice pe această temă și pot solicita intervenția tuturor segmentelor societății, în acest context componența politică fiind inevitabilă. De asemenea, participanților le-a fost transmis și un mesaj din partea domnului Valeriu Zgonea, Președintele Camerei Deputaților.

Pe parcursul celor două zile au fost analizate și dezbătute în cadrul celor șase sesiuni organizate, teme precum: provocări comune în domeniul drepturilor omului identificate de

Consiliul Drepturilor Omului în statele din Europa Centrală și de Est, rolul parlamentelor în protejarea drepturilor omului la nivel național, rolul parlamentarilor în buna funcționare a mecanismului de Evaluare Periodică Universală, contribuția parlamentelor la activitatea Comitetului privind aplicarea Convenției ONU pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor, locul ocupat de drepturile omului în agenda de dezvoltare post – 2015.

La lucrări a fost invitat și Institutul Român pentru Drepturile Omului, în acest context doamna prof. univ. dr. Irina Moroianu Zlătescu, director IRDO, a subliniat rolul important pe care îl au instituțiile naționale pentru drepturile omului atât la nivel național, fiind o punte de legătură între instituțiile statului de drept și societatea civilă, cu referire la Principiile de la Belgrad privind relația dintre instituțiile naționale pentru drepturile omului și parlamente, adoptate în 2012. Cât și la nivel internațional, instituțiile naționale având o contribuție importantă în procesul de Evaluare Periodică Universală în deosebi începând cu al doilea ciclu, precum și rezoluțiile adoptate de Consiliul Drepturilor Omului, cea mai recentă fiind Rezoluția 20/14 din iulie 2012.

Recomandările oferite de participanți au vizat atât poziționarea problemei drepturilor omului pe un loc central în agenda parlamentară, precum și implicarea efectivă a parlamentelor naționale în mecanismul de Evaluare Periodică Universală.

Marius Mocanu

**SĂPTĂMÂNA ACȚIUNII EUROPENE ÎMPOTRIVA RASISMULUI,
15-23 MARTIE 2014:
„NE POTRIVIM ÎMPREUNĂ”, „DIVERSITATE = PUTERE”**

**ZIUA INTERNAȚIONALĂ DE ELIMINARE A TUTUROR FORMELOR DE
DISCRIMINARE RASIALĂ – 21 MARTIE**

Perioada 15-23 martie a marcat săptămâna acțiunii europene împotriva rasismului, săptămână în care cetățenii orașelor europene sunt invitați să ia poziție împotriva rasismului prin organizarea de evenimente care să conștientizeze opinia publică și în special tânăra generație cu privire la pericolul pe care îl reprezintă rasismul în context internațional. Cu această ocazie, Institutul Român pentru Drepturile Omului a organizat o serie de manifestări (seminarii, dezbateri, mese rotunde) și a desfășurat o amplă campanie de conștientizare în rândul tineretului din școli și universități, precum și în instituțiile publice din București și din țară.

Pe data de 21 martie, cu ocazia Zilei Internaționale de eliminare a tuturor formelor de discriminare rasială, IRDO a organizat la sediul său din București, în colaborare cu Asociația pentru Națiunile Unite din România (ANUROM), IDEF, Clubul de la Cheia „Victor Dan Zlătescu” și Catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță – Universitatea de Nord din Baia Mare o masă rotundă pe tema „Să spunem NU rasismului” la care au participat reprezentanți ai guvernului, organizații neguvernamentale, tineri, studenți și doctoranzi. Prof. univ. dr. Irina Zlătescu a subliniat conceptul de diversitate precizând că ne autodefinim nu numai prin naționalitate, apartenență etnică, religie sau cultură ci și prin apartenența la comunitate, motiv pentru care integrarea socială este un factor decisiv al încrederii în sine și al exercitării drepturilor omului. Potrivit campaniei din acest an, diversitatea poate apărea chiar și în cadrul unui grup omogen. Dar important este să ne potrivim împreună formând o comunitate unită, deviză ce apare pe unul dintre afișele campaniei din acest an, care a ales să illustreze globul pământesc sub forma unui joc de puzzle – fiecare dintre noi fiind o piesă importantă din acest puzzle. Campanie subliniază faptul că fiecare individ este important și are un rol pe planetă, care nu trebuie minimalizat în contextul diferitelor

identități culturale.

S-a discutat pe larg problema rasismului și a discriminării în cadrul unei ample dezbateri pe tema recentei publicații IRDO „Nediscriminare, autonomie, incluziune”. Totodată, s-a dezbătut pe tema importanței respectării diversității, subliniindu-se în mod special rolul crescând al rețelelor de socializare, care vin în sprijinul migrantilor și al refugiaților combătând naționalismul, rasismul și neofascismul.

În județul Prahova, cu sprijinul Institutului Român pentru Drepturile Omului, Fundația Adoleșcența din Ploiești a inițiat o serie de manifestări de combatere a rasismului și a discriminării: concurs de eseuri, reportaje, desene, ateliere de lucru, adevărate campanii de raliere la mișcările europene și mondiale ale copiilor și tinerilor. Campania s-a desfășurat sub competența îndrumare a cadrelor didactice având ca teme „Ne potrivim împreună”, „Diversitate = Putere”.

Institutul Român pentru Drepturile Omului a încurajat în mod special această campanie de conștientizare în rândul tineretului, deoarece, în eforturile sale de a realiza o educație elevată în domeniul drepturilor omului, a considerat din totdeauna că este extrem de important ca tinerii să fie implicați în acest tip de acțiuni. Ei vor lua parte la dezbaterile de mâine și la luări de decizii într-un viitor nu prea îndepărtat și tocmai de aceea este necesar să cunoască de pe acum felul în care trebuie să își asume rolul în luarea deciziilor, să capete încredere în sine și capacitatea de a-și exprima părerile cu curaj. În acest an tinerii au fost considerați cel mai important segment al publicului țintă pentru care s-a desfășurat campania săptămânii europene împotriva rasismului. Numai printr-o educație pentru drepturile omului poate fi prevenită orice manifestare de ură, dispreț sau discriminare. O educație adecvată va avea ca rezultat încetarea unor astfel de manifestări și înăbușirea lor încă înainte de a lua ființă din motive de reînviere a unor atitudini rasiste de excluziune socială sau datorită apariției unor influențe nefaste.

Fundația a angrenat mai multe unități de învățământ din Ploiești în această campanie desfășurată sub egida IRDO: Colegiul Național „Mihai Viteazul”, Școala „I. A. Bassarabescu”, Colegiul Național „Jean Monet”, Universitatea de Petrol și Gaze, Palatul Copiilor, Colegiul Național „I. L. Caragiale” și Colegiul Național „Spiru Haret”. De asemenea, Școala nr. 190, „Maria Peneș” din București, s-a alăturat acestei campanii.

Concursurile de eseuri și de desene au avut tema „Suntem potriviți împreună”. Tinerii au fost invitați să participe în mod interactiv și

creativ luând atitudine împotriva manifestărilor sau a gesturilor care induc ideea discriminării și a rasismului în mediul în care își desfășoară activitatea, în existența lor cotidiană. Prin intermediul IRDO alături de afișele de conștientizare li s-au oferit și câteva repere de detectare a rasismului și a discriminării alegându-se o serie de subiecte de dezbatere având ca temă disprețul față de semenii noștri, atitudini de discriminare și manifestări ale rasismului.

Daniela Albu

21 MARTIE 2014 – ZIUA DE CONȘTIENTIZARE A SINDROMULUI DOWN „DREPTURI ȘI VIAȚĂ DE CALITATE PENTRU PERSOANELE CU SINDROM DOWN”

Vineri, 21 aprilie 2014 cu ocazia *Zilei de conștientizare a Sindromului Down*, la sediul Institutului Român pentru Drepturile Omului (IRDO), s-a desfășurat masa rotundă cu tema **„Drepturi și viață de calitate pentru persoanele cu Sindrom Down”**

La eveniment au participat reprezentanți ai societății civile, Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, cadre didactice universitare, cercetători, doctoranzi și masteranzi.

În cuvântul său de deschidere, d-na prof. univ. dr. Irina Moroianu Zlătescu, directorul IRDO, a subliniat rolul pe care-l presupune Ziua Mondială a Sindromului Down, acela de a promova conștientizarea și înțelegerea acestei afecțiuni și a problemelor asociate, dar mai ales de a mobiliza sprijin și recunoașterea demnității, drepturilor și bunăstării persoanelor cu Sindrom Down.

Decizia de a marca oficial o zi dedicată Sindromului Langdon – Down¹ aparține Organizației internaționale a persoanelor cu sindromul Down (Down Syndrome International – DSI), astfel că, manifestările dedicate acestei zile, începute în anul 2006, au devenit, cu fiecare ediție, tot mai numeroase și mai ample.

Organizația Națiunilor Unite a recunoscut, pentru prima dată în 2012, marcarea Zilei

Mondiale a Sindromului Down, organizând Conferința cu tema „Construindu-ne viitorul”, la sediul său din New York, SUA. Această zi a fost recomandată pentru a fi marcată în toate țările membre ONU prin organizarea de activități și evenimente care să contribuie la ridicarea gradului de conștientizare a ceea ce reprezintă Sindromul Down.

Națiunile Unite subliniază importanța educației, a unei îngrijiri medicale corespunzătoare, precum și necesitatea unui sprijin din partea comunității. Persoanele cu Sindrom Down pot obține o calitate optimă a vieții, prin grija părintească, prin îndrumare medicală și prin sistemele de sprijin bazate pe comunitate. Acest lucru facilitează integrarea lor în societate și atingerea potențialului lor personal.

Potrivit ONU, incidența Sindromului Down este între 1 din 1000 până la 1 din 1100 de nou-născuți vii la nivel mondial, provocând dizabilitate intelectuală și fizică, precum și problemele medicale asociate. Sindromul Down este o dispunere cromozomială naturală, care a făcut parte întotdeauna din condiția umană, fiind universal prezent în toate națiunile, genurile și mediile socio-economice, deși există o mare variație a acestei incidențe în întreaga lume. „Sindrom” reprezintă o suită de semne și caracteristici, iar „Down” provine de la numele medicul englez John Langdon Haydon Down, primul care a descris sindromul în 1866, cu

¹ World Down Syndrome Day/Journée Mondiale de la Trisomie 21

aproximativ 100 de ani înainte ca acest cromozom suplimentar să fie descoperit.

Moderatorul dezbaterii, d-na prof. univ. dr. Irina Moroianu Zlătescu a amintit preocupările IRDO în ceea ce privește protecția drepturilor persoanelor cu dizabilități, în special cele ce decurg din calitatea pe care acesta o are ca mecanism independent de promovare, protejare și monitorizare a implementării Convenției ONU pentru persoanele cu dizabilități. Astfel, a fost adusă în discuție lucrarea cu tema „Evoluția protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități în România”, elaborată de IRDO în anul 2013, ce își propune să ofere o imagine asupra modului în care sunt respectate drepturile persoanelor cu handicap în România, procedându-se la o analiză obiectivă a modului în care prevederile *Convenției* se reflectă în legislația românească, dar și a modului în care acestea sunt respectate, în acest sens urmărindu-se cu precădere rapoarte, studii, puncte de vedere exprimate de actori relevanți, experiențele de bună practică, din domeniu. În lucrare sunt rezumate informații privind situația persoanelor cu handicap din România, sunt prezentate date cu privire la măsuri adoptate, programe specifice derulate și acte normative în vigoare cu privire la drepturile persoanelor cu handicap.

Dezbaterile din cadrul evenimentului s-au concentrat asupra drepturilor persoanelor cu dizabilități și modul în care acestea sunt respectate, evidențiindu-se o serie de aspecte care necesită o atenție deosebită din partea decidenților. Este vorba, în primul rând de adoptarea unei strategii naționale în domeniul dizabilității, la elaborarea căreia trebuie implicată societatea civilă, în special persoanele cu dizabilități și organizațiile care le reprezintă și care trebuie să țină cont de prevederile Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități (CDPD). Ar trebui avute în vedere acțiuni ce vizează în primul rând cadrul juridic general. Aceasta presupune (re)definirea scopului politicilor sociale din domeniu, în acord cu prevederile CDPD – *Promovarea, protejarea și asigurarea exercitării depline și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către toate persoanele cu dizabilități și promovarea respectului pentru demnitatea lor intrinsecă* – deci, modificarea/completarea art. 50 din

Constituția României și a art. 1 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități:

Un alt aspect important care vizează cadrul juridic general ar fi cel legat de recunoașterea capacității juridice a persoanelor cu dizabilități ceea ce presupune, pe de o parte, reglementarea, în cadrul politicilor sociale din domeniu a serviciilor juridice adaptate pentru a asigura egalizarea șanselor în ceea ce privește asistența juridică și, pe de altă parte, modificarea legislației, astfel încât să se poată asigura recunoașterea capacității juridice a persoanelor cu dizabilități, dreptul egal al persoanelor cu dizabilități de a deține sau moșteni proprietăți, de a-și gestiona propriile venituri și de a avea acces egal la împrumuturi bancare, ipoteci și alte forme de credit financiar și se vor asigura că persoanele cu dizabilități nu sunt deposedate în mod arbitrar de bunurile lor.

O altă problemă adusă în discuție a fost legată de dreptul persoanelor cu dizabilități de a-și întemeia o familie – Codul civil actual interzice căsătoria alienatului mintal și debilului mintal, indiferent dacă aceștia sunt sau nu puși sub interdicție. Alienatul sau debilul mintal nu se poate căsători nici măcar în momentele de luciditate pasageră.

Dezbateri intense au continuat și pe tema garantării și respectării dreptului la educație, evidențiind în primul rând nevoia definirii în legislația specifică (Legea nr. 448/2006 și Legea nr. 1/2011) a conceptului „educație incluzivă” și renunțarea la „învățământul special integrat”. Este nevoie deci de o regândire a politicilor educaționale astfel încât persoanele cu dizabilități să primească sprijinul necesar, în cadrul sistemului educațional, pentru a li se facilita o educație efectivă. Acestea trebuie să presupună măsuri eficiente de sprijin individualizat în amenajarea mediului care să maximizeze progresul școlar și socializarea în conformitate cu obiectivul de integrare deplină, inclusiv adaptarea rezonabilă a condițiilor la nevoile individuale. Persoanele cu dizabilități trebuie încurajate să-și dezvolte competențe care să le faciliteze participarea deplină și egală la procesul de învățământ și ca membri ai comunității.

În ceea ce privește respectarea dreptului la muncă al persoanelor cu dizabilități, cadrul legislativ din România trebuie dezvoltat – ar

trebui început cu modificarea articolului din Codul Muncii cu privire la interzicerea încadrării în muncă a persoanelor puse sub interdicție judecătorească.

Cu privire la dreptul la protecție socială al persoanelor cu dizabilități, s-a evidențiat nevoia de recunoaștere de către politicile sociale din domeniul dizabilității a rolului compensator al indemnizației acordată persoanei cu handicap în conformitate cu prevederile art. 58 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, ceea ce presupune completarea în acest sens a actului normativ menționat.

Un aspect deosebit de important adus în discuție se referă la necesitatea stabilirii modalităților prin care persoanele cu dizabilități pot depune plângeri cu privire la respectarea drepturilor omului și a prevederilor legale existente.

De asemenea, s-a subliniat nevoia îmbunătățirii datelor despre dizabilitate prin elaborarea de metodologii pentru colectarea datelor standardizate cu privire la persoanele cu

dizabilități.

O problemă care ar trebui să preocupe întreaga societate o reprezintă creșterea gradului de conștientizare și înțelegere a dizabilității, pentru că, o societate incluzivă se bazează pe respect și înțelegere. De aceea, este importantă îmbunătățirea nivelului de înțelegere publică a dizabilității. Guvernul, organizațiile neguvernamentale, cu implicarea presei trebuie să aibă în vedere desfășurarea de campanii al care să aibă drept obiectiv schimbarea atitudinilor.

În încheierea evenimentului, d-na prof. univ. dr. Irina Moroianu Zlătescu a precizat că acceptarea discriminării pe criteriu de handicap este adânc înrădăcinată în multe societăți dar se bazează în mare parte pe ignoranță, nu rea credință; punerea în aplicare a Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități presupune, pe lângă resurse financiare și angajament, creativitate și colaborare, aspecte cheie explorate în cadrul raportului și care necesită o atenție imediată.

Anna Maria Cun Neagoe

ZIUA MONDIALĂ A APEI 22 MARTIE 2014

Anual în lume la data de 22 martie se sărbătorește Ziua Mondială a Apei cu scopul de a marca importanța și rolul acestei resurse în dezvoltarea socio-economică planetară. Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite a anunțat perioada 2005-2015 drept Deceniu Internațional „Apă pentru viață” în scopul ridicării nivelului de informare referitor la problemele acvatice și crearea condițiilor pentru realizarea programelor și proiectelor referitoare la problematica apelor, pentru atingerea scopurilor stipulate la nivel mondial din punct de vedere a problemelor acvatice.

Acțiunile care marchează Ziua Mondială a Apei în anul 2014 se desfășoară sub genericul „**Apa și energia**” actualitatea lor fiind în strânsă legătură cu problemele cu care se confruntă omenirea, iar eforturile întreprinse până acum de majoritatea statelor au fost insuficiente. Organizația Națiunilor Unite, în strânsă colaborare cu statele membre și alte părți interesate, vor întreprinde măsuri pentru a atrage

atenția asupra legăturii între apă și energie, abordând, în special inechitățile, mai ales pentru populația din țări și zonele rurale sărace, care supraviețuiesc fără acces la apă potabilă sigură, canalizare corespunzătoare, hrană suficientă și servicii energetice.

Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Asociația Română pentru Drepturile Omului la un Mediu Sănătos, Asociația pentru Națiunile Unite din România (ANUROM) și Asociația Clubul de la Cheia a organizat vineri 22 martie 2014, cu ocazia Zilei Mondiale a Apei, o masă rotundă cu tema „**Apă curată pentru o lume sănătoasă!**”, având ca scop sensibilizarea opiniei publice și a factorilor de resort privind importanța apei pentru viață și gestionarea durabilă a resurselor de apă potabilă.

În cadrul lucrărilor prezentate s-a evidențiat necesitatea protejării cantitative și calitative a apelor, precum și rolul, îndatoririle și responsabilitățile celor cu atribuții în întreținerea, valorificarea și protejarea surselor

de apă. De asemenea, s-a subliniat și rolul pe care îl are apa ca sursă de energie regenerabilă de cea mai mare importanță atât pentru țări dezvoltate, puternic industrializate, cât și pentru țările sărace. Amenajările energetice sunt importante atât în plan economic cât și din punct de vedere ecologic, realizarea lor oferind o serie de beneficii, prin atenuarea undelor de viitură și de protecție împotriva inundațiilor, asigurarea alimentării cu apă potabilă și industrială, irigații, etc.

În dezbaterile care au urmat pe marginea lucrărilor prezentate, s-a scos în evidență relația dintre om și viață, dintre accesul la apă și sănătatea vieții unui om, a unei familii, a unei comunități sau a unei societăți care este vitală pentru dezvoltarea unei națiuni.

Tema aleasă în acest an pentru Ziua Mondială a Apei îndeamnă la o mai strânsă cooperare între factorii implicați în domeniu, vizând cuplarea cerințelor crescânde de energie

cu gestiunea durabilă a resurselor de apă – în cadrul unei economii ecologice. Puterea hidro joacă un rol important și stabil în furnizarea de cantități mari și sigure de energie „verde”. Prin promovarea acestei teme se trage un semnal de alarmă asupra creșterii consumului de apă și de energie, componente de bază ale vieții, dezvoltării economice și progresului uman, punându-se în evidență interdependența celor două resurse.

Cooperarea în domeniul apei este crucială pentru conservarea resurselor de apă, pentru a asigura durabilitatea acestora și a proteja mediul.

La manifestare au participat, cercetători, profesori universitari, studenți, reprezentanți în domeniul mediului, colaboratori, reprezentanți ai unor organizații guvernamentale și neguvernamentale cu preocupări în domeniu.

Olivia Florescu

DIN ACTIVITATEA AGENȚIEI PENTRU DREPTURI FUNDAMENTALE A UNIUNII EUROPENE (FRA)

În perioada 16-17 ianuarie 2014 FRA a fost facilitatorul celei de a doua ediții a Colocviului internațional privind elaborarea de politici din cadrul Biroului Regional European al Înaltului Comisariat pentru Drepturile Omului. Titlul acestui colocviu a fost „Repartizarea de locuințe în mod segregat pentru populația romă – o provocare la adresa respectării drepturilor omului”.

În data de 16 ianuarie 2014, Directorul FRA, dl. Morten Kjaerum s-a întâlnit cu cei trei reprezentanți ai OSCE pe probleme de toleranță și nediscriminare, la sediul Agenției din Viena, pentru un schimb de informații cu privire la sferele lor de activitate în domeniu și coroborarea acestor activități.

De asemenea, reprezentanți ai FRA au vorbit despre discriminarea multiplă în domeniul sănătății cu ocazia unui seminar organizat de Grupul de Lucru pe probleme de sănătate al Parlamentului European pe 22 ianuarie 2014.

În cadrul unei întruniri a Comisiei pentru Libertăți Civile, Justiție și Afaceri Interne a Parlamentului European, FRA a prezentat

activitatea privind infracțiunile motivate de ură și a discutat gradul de gravitate al delictelor motivate de ură comise împotriva minorităților, precum și efectele pe care astfel de acte le pot avea asupra victimelor și asupra comunităților din care acestea provin. Prezentarea FRA a venit și cu propuneri cu privire la viitoare căi de acțiune pentru o mai bună identificare și combatere a delictelor și a crimelor motivate de ură pe teritoriul UE.

În cursul lunii ianuarie 2014, Agenția a publicat doi noi rapoarte cu privire la protecția datelor. Primul raport analizează accesul la căile de atac în domeniul protecției datelor cu caracter personal în statele membre ale UE, iar cel de al doilea reprezintă un ghid cu privire la legislația privind protecția datelor în UE, document elaborat în colaborare cu Consiliul Europei. Primul document oferă un tablou al cadrului legal și al procedurilor pe care oamenii le pot folosi în cazul unei violări a drepturilor lor din domeniul protecției datelor cu caracter personal. Acest raport s-a lansat pe 27 ianuarie, în ajunul Zilei UE privind protecția datelor.

Manualul este primul ghid complet în domeniul legislației europene cu privire la protecția datelor și ia în considerare jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene. Acesta se adresează și juriștilor care nu sunt specialiști în domeniu, judecătorilor, autorităților naționale care se ocupă cu protecția datelor. Rapoartele au fost lansate cu ocazia celei de a 7-a ediții a Conferinței Internaționale privind Confidențialitatea și Protecția Datelor Informatice, care a avut loc la Bruxelles în perioada 22-24 ianuarie 2014.

Directorul FRA a luat cuvântul în data de 30 ianuarie 2014 în cadrul Conferinței europene la nivel înalt „O Europă deschisă și sigură – ce urmează?”. Conferința, ca parte a procesului de consultare post-Stockholm a avut ca scop să stabilească liniile directoare viitoare a UE pentru afacerile interne. Directorul Agenției a discutat principalele probleme de securitate cu care se va confrunta spațiul european în următorii 10 și 15 ani, în cadrul seminarului intitulat „Securitatea internă – strategie în acțiune”.

Pe 12 februarie 2014, FRA a luat parte la Bruxelles la un eveniment în cadrul căruia s-a discutat rolul actual și viitor al UE în protejarea și promovarea drepturilor copilului la nivel intern și extern. În timpul evenimentului UNICEF și Everychild au diseminat noul raport „Eliberați drepturile fiecărui copil din orice colț al lumii, înaintând împreună cu UE”, raport la care a contribuit și FRA:

Pe data de 13 februarie 2014, FRA în calitate de președinte al Forumului consultativ Frontex a fost invitată la Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne din cadrul Parlamentului European. Subiectul a fost soluționarea reclamațiilor individuale cu privire la încălcările de drepturilor fundamentale care rezultă din activitățile Frontex. Ombudsmanul European Emily O'Reilly și directorul executiv Frontex Ilkka Laitinen au fost de asemenea prezenți.

Tot în această perioadă a avut loc la Bruxelles întâlnirea anuală a Directorilor și a Directorilor Administrativi ai Agențiilor UE, 13 februarie 2014, întâlnire la care a luat parte și Directorul FRA, dl. Morten Kjørum în

contextul preluării oficiale de către FRA a Președinției rețelei Agențiilor UE, în martie.

În 17 februarie, 2014, Directorul FRA a adresat un discurs de deschidere în cadrul evenimentului „Aceeși dragoste, aceleași drepturi”, care a avut loc la Institutul Karl-Renner din Viena. El a vorbit despre situația actuală a persoanelor din comunitatea LGBT din UE, după care a luat parte la grupul de lucru pe tema egalității pentru persoanele din comunitatea LGBT.

În perioada 19-20 februarie 2014, FRA a găzduit cea de a 4-a întâlnire a grupului ad-hoc de lucru al statelor membre FRA pe tema integrării populației rome. S-au reunit cu această ocazie, punctele naționale de contact ale romilor precum și reprezentanți ai Comisiei Europene, Comitetul Științific al FRA, Eurostat, Eurofund, PNUD, Consiliul Europei precum și Granturile Norvegiene și SEE. Întrunirea s-a axat pe dezvoltarea unui cadru de indicatori privind integrarea populației rome în contextul Cartei Drepturilor Fundamentale și în consens cu Strategia Europa 2020. Întâlnirea a oferit prilejul tuturor participanților să facă schimb de experiență și să discute abordările existente privind monitorizarea progresului în ceea ce privește integrarea populației rome.

Întrunirea experților din cadrul testelor preliminare EU-MIDIS II a avut loc între 20 și 21 Februarie 2014 la sediul FRA. Au participat 8 experți externi recunoscuți nu numai pe probleme de monitorizare a minorităților etnice și a populației de imigranți, ci și în domeniul testării și al studiilor comparative. Aceștia au luat parte la grupul de lucru al experților. Întrunirea s-a axat pe chestionarul testului preliminar EU-MIDIS II, și în special pe acele secțiuni ale chestionarului dedicate experiențelor de discriminare, victimizare și integrare socială. Evaluarea experților privind conținutul chestionarului, tehnicile de testare a cunoștințelor și alte metodologii vor contribui la îmbunătățirea și finalizarea chestionarului testului preliminar. Acest chestionar va fi folosit la interviurile de evaluare cognitivă a unor minorități etnice sau a imigranților din 8 state membre UE și va ajuta la elaborarea chestionarului final EU-MIDIS II.

În data de 21 februarie, 2014, FRA a luat

parte la un Seminar organizat de către Rețeaua națională italiană a Ombudsmanilor la nivel regional și de Centrul pentru Drepturile Omului din Padova, pentru a discuta abordarea integrată a dimensiunii drepturilor fundamentale.

Pe 28 Februarie la Viena, FRA a prezentat la rezultatele preliminare ale proiectului său pentru participarea politică a persoanelor cu dizabilități în cadrul Conferinței „Proiectul Zero”. Cu această ocazie Agenția a găzduit sub egida conferinței și un seminar pe tema înlăturării barierelor care împiedică persoanele cu dizabilități să participe la vot, seminar pe parcursul căruia FRA a comunicat rezultatele cercetărilor sale recente privind unele dintre piedicile pe care le întâmpină persoanele cu dizabilități atunci când încearcă să își exercite dreptul la vot. Comunicarea rezultatelor cercetării FRA va fi urmată de prezentări ale Fundației Internaționale pentru Sisteme Electorale despre manualul FRA pentru promovarea participării politice a persoanelor cu dizabilități.

În perioada 3-4 martie 2014, FRA a susținut o prezentare despre delictele și crimele motivate de ură, cu ocazia unui seminar despre rasism și xenofobie, organizat de Filiala de Învățământ a Direcției Generale Spaniole a Gărzii Civile din Madrid. La seminar au participat numeroși profesori din centrele de învățământ ale Gărzii Civile din Spania.

Comisia Adunării Parlamentare a Consiliului Europei pe probleme de egalitate și ne discriminare a vizitat FRA pe 4 martie 2014 și a purtat discuții cu Directorul și cu personalul FRA despre munca ambelor organizații în domeniul non-discriminării și al egalității. Printre temele de discuție s-au numărat și modalitățile de dezvoltare a unei cooperări viitoare cu FRA, precum și activitatea Comisiei privind nediscriminarea. De asemenea, FRA a prezentat proiectele sale relevante din domeniul discriminarea și egalitatea.

Agencia pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene a prezentat concluziile studiului său intitulat: „Violența împotriva femeilor: o anchetă la nivelul UE”, în cadrul Conferinței la nivel înalt – „Violența împotriva femeilor în UE: abuzul acasă, la locul de muncă,

în public și pe internet”. Evenimentul a fost organizat în cooperare cu Președinția Elenă a Consiliului Europei, și a avut loc la Bruxelles, în data de 5 martie. Cu acest prilej, FRA a comunicat rezultatul cercetărilor celui mai amplu sondaj al său privind violența împotriva femeilor. Conferința a reunit factori de decizie și practicieni care au discutat rezultatele cercetărilor lor și importanța acestora pentru UE și pentru oamenii politici din statele membre. Aproximativ 250 de reprezentanți ai unor instituții și organisme UE, ai unor organizații internaționale, ai guvernelor și parlamentelor statelor membre, precum și ai instituțiilor naționale de drepturile omului și ai societății civile au participat activ la această Conferință.

În perioada 6-7 martie, FRA a luat parte la o reuniune a experților în găsirea familiilor și a minorilor, organizată la Valetta, Malta, de către Biroul European de Sprijin pentru Azil (EASO). Reuniunea a inclus ateliere de lucru cu privire la terminologia folosită pentru a exprima găsirea, identificarea familiilor, la cartografierea practică, precum și la înființarea unei rețele EASO pentru minori. Alături de experții din statele membre UE au participat și reprezentanți ai UNHCR, CICR, UNICEF, ECRE, Salvați Copiii și Nidos.

Institutul Universității Europene din Florența a organizat în data de 7 martie un seminar a organizat în data de 7 martie un seminar la nivel înalt, pe tema „Migranții și minoritățile: realizarea unui cadru legislativ al drepturilor pentru toți”. Cu această ocazie, un proiect de document cu privire la migranți și minorități a fost discutat și dezbătut de către experți și factori de decizie din cadrul instituțiilor internaționale.

În perioada 10-11 martie, a avut loc cea de a 24-a întâlnire a Comitetul Științific al FRA, în cadrul căreia s-au discutat evenimentele și rapoartele recente, Comitetul a analizat și stadiul în care se află Raportul anual al FRA și Planul de Lucru pentru 2016. În cea de a doua zi s-au discutat diverse teme precum, societatea informațională, societățile inclusive, cercetări relevante ale FRA în domeniul politicilor UE.

O masă rotundă pe tema Agențiilor UE în peisajul european a avut loc pe 12 martie, la Viena. FRA și-a luat oficial în primire rolul de Președintă a Rețelei Agențiilor UE în data de 1

martie, 2014. Ceremonia preluării oficiale a mandatului a avut loc cu ocazia acestei mese rotunde la nivel înalt din 12 martie.

În perioada 12-14 martie 2014, FRA a participat la Adunarea Generală Anuală a Rețelei Europene a Instituțiilor Naționale de Drepturile Omului și la cea de a 27-a Adunare a Comitetului Internațional de Coordonare al Instituțiilor Naționale pentru promovarea și protejarea drepturilor omului (ICC27), evenimente care au avut loc la Geneva.

Totodată, Directorul FRA a participat la conferința interparlamentară italiană, care a avut loc la Roma în perioada 13-14 martie. Tema conferinței a fost „Ce semnifică Europa: creștere economică, locuri de muncă și drepturi: va putea Uniunea Europeană să se ridice la înălțimea așteptărilor?”. Conferința a fost găzduită împreună de către Președinția Parlamentului italian și elen.

FRA a adresat un discurs în cadrul celei de a 26-a sesiuni a Congresului Autorităților Locale și Regionale din Consiliul Europei, care a avut loc pe 25 martie 2014. Discursul FRA s-a axat pe bunele practici pentru implementarea drepturilor omului la nivel local și regional în statele membre ale Consiliului Europei dar și în alte țări.

În perioada 25-26 martie, FRA a luat parte la grupul de lucru Eurostat pe tema delictelor și a

statisticilor de justiție penală. Reprezentanți ai institutelor naționale de statistică vor discuta reglementările de colectare a datelor precum și necesitățile Eurostat și ale Direcției Generale a Afacerilor Interne și Justiției a Comisiei Europene. Cu această ocazie s-au trecut în revistă progresul și metodele folosite pentru colectarea datelor statistice existente și s-au discutat obiectivele viitoare. FRA a prezentat grupului de lucru cercetările sale recente în acest domeniu și în special sondajul FRA pe tema violenței împotriva femeilor.

O întâlnire pentru pregătirea cursului de formare pilot „Educația privind Holocaustul și drepturile omului pentru oficialii UE” a avut loc la Bruxelles pe 31 martie 2014. Cu această ocazie s-au discutat programele de formare și s-a revizuit materialul de curs. Obiectivul principal a fost de a alcătui un program în conformitate cu rolurile și responsabilitățile personalului Comisiei Europene din Direcțiile Generale pentru Justiție și Comunicare. Oficialii UE ar trebui să reflecteze asupra trecutului în relație cu experiența lor de muncă cotidiană, pentru a putea elabora mai bine un complex de criterii privind drepturile fundamentale atunci când lucrează în slujba UE și tocmai acesta este și scopul acestui program de formare.

Daniela Albu

NOTE, CRONICI, RECENZII

PERSPECTIVE INTERNAȚIONALE ASUPRA LEZIUNILOR MĂDUVEI SPINĂRII, ORGANIZAȚIA MONIDALĂ A SĂNĂTĂȚII, 2013, 231 PAGINI

Lucrarea, elaborată în decembrie 2013 de Organizația Mondială a Sănătății și Societatea Internațională a Măduvei Spinării (SIMS) își propune două obiective: colectarea și analiza informațiilor despre leziunea măduvei spinării, în special despre epidemiologia, serviciile, intervențiile și politicile relevante, împreună cu cele despre experiențele pe care persoane cu leziune de coloană vertebrală, din întreaga lume, le-au avut de-a lungul vieții și, respectiv, formularea de recomandări pentru acțiune, pornind de la aceste date, recomandări care să fie în concordanță cu aspirațiile privind

inclusiunea și participarea, așa cum sunt ele prevăzute în *Convenția privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități*.

Cu privire la primul obiectiv – colectarea și analiza informațiilor despre leziunea măduvei spinării, lucrarea arată că este vorba despre o afecțiune complexă ce produce schimbări majore în viața unei persoane. Aceasta presupune vătămarea măduvei spinării în urma unei traume – cum ar fi un accident rutier – sau a unei boli non-traumatice ori degenerări – cum este în cazul tuberculozei (TBC) și include, de la noul născut cu spina

bifida, la muncitorul din construcții care cade de pe schelă, la victimele conflictelor sau violențelor armate și la persoanele vârstnice la care această afecțiune se instalează în urma osteoporozei sau a unei tumori.

Leziunile măduvei spinării au consecințe costisitoare, atât pentru indivizi, cât și pentru societate: oamenii devin dependenți, sunt excluși de la educație și au șanse mai mici să se angajeze; cea mai gravă situație este dată de riscul de deces prematur.

Astfel, leziunile măduvei spinării reprezintă o provocare în termeni de sănătate publică și de drepturi ale omului – prin politici corespunzătoare, persoanele cu această afecțiune pot trăi, se pot dezvolta și pot contribui la viața comunității. Ele sunt persoane cu dizabilități și trebuie să beneficieze de aceleași drepturi ale omului și respect ca toate celelalte persoane.

Odată ce sunt rezolvate cerințele imediate referitoare la starea de sănătate a persoanelor cu leziuni a măduvei spinării, barierele sociale și de mediu reprezintă principalele obstacole în calea funcționării și includerii în societate: este esențial să ne asigurăm că serviciile de sănătate, educația, transportul și angajarea sunt disponibile și accesibile persoanelor cu această afecțiune.

În lucrare se ajunge la o serie de recomandări în domeniu, precum: îmbunătățirea răspunsului sectorului medical la cazurile de leziuni ale măduvei spinării; motivarea persoanelor cu leziuni ale măduvei spinării și a familiilor acestora; contestarea atitudinilor negative față

de persoanele cu leziuni ale măduvei spinării; asigurarea accesibilității clădirilor, mijloacelor de transport și a informației, aspect ce necesită: standarde de accesibilitate la nivel național, cu statut executoriu; susținerea angajării și auto-angajării; promovarea cercetărilor și colectării de date corespunzătoare; implementarea recomandărilor – necesită implicarea diverselor sectoare – sănătate, educație, protecție socială, muncă, transport și locuințe – și diferiților actori – guverne, organizații ale societății civile (inclusiv organizații ale persoanelor cu dizabilități), specialiști, sectorul privat, persoane cu leziuni medulare și familiile lor. Sectoarele și actorii trebuie să lucreze împreună, deoarece munca în echipe multidisciplinare mărește la maximum rata succesului. Este esențial ca țările să își modeleze activitățile în funcție de contextul lor specific. În cazul țărilor care au limitări cauzate de constrângeri financiare, anumite activități prioritare, în special cele care necesită asistență tehnică și consolidarea capacității, trebuie incluse în cadrul cooperărilor internaționale.

Leziunea măduvei spinării poate fi prevenită, persoanele afectate pot supraviețui și această problemă medicală nu trebuie să excludă sănătatea și includerea socială. Însă, pentru a atinge acest scop, acțiunea guvernelor și a celorlalți actori implicați este o urgență, altfel această afecțiune va rămâne, mult prea des, echivalentul unei catastrofe.

Anna Maria Cun Neagoe